

Štóske noviny

DECEMBER 2008

Pf
2009

Vážení spoluobčania!

Čas beží rýchlo. Akosi prirýchlo. Dnes to konštatuje vari už každý. Mladí, či starí. Zrejme to bude asi pravda. Nedávno sme mali začiatok roka a o pár dní tu máme Vianoce. Nikto nemá čas. Všetci sa ustavične náhlime. Do práce, z práce, na nákupy, domov, k ďalším povinnostiam, k počítaču. Všade sa o tom píše, vypracúvajú sa rôzne štúdiá na pomoc pre racionálne využitie času. No výsledky nie sú adekvátne. Najhoršie na tom je to, že sa stráca komunikácia medzi ľuďmi a dokonca aj priamo v rodinách. Všetci sme zavalení povinnosťami, každý si hľadá urobiť to svoje, ale na druhého už nemá čas. V súčasnosti sa dokonca už aj niektorí dôchodcovia sťažujú, že z pred-savzatého stihnú urobiť len málo. Kde je teda chyba? V nás, v spoločnosti, vo vláde, v dobe v ktorej žijeme? Z roka na rok sa latka náročnosti vo všeobecnosti posúva vždy vyššie a vyššie. Stále sú od nás žiadané vyššie limity, väčšie ciele. Od detí i študentov na školách sú požadované ťažšie a náročnejšie úlohy. Napriek nepopierateľnej potrebe rastu a pokroku spoločnosti je naozaj nutné ísť vždy na doraz, na maximum? Chcieť stále viac a viac? Môže to tak ísť donekonečna? Za akú cenu?

Milí občania,
zo srdca Vám prajem
a bol by som veľmi rád,
keby ste si mohli vychutnať nadchádzajúce
krásne vianočné chvíle tak, ako si to prajete,
aby ste aspoň počas týchto chvíľ mohli spomaliť,
oddýchnuť si a mali ste čas pokojne a kludne
prežiť vianočné sviatky, ktoré patria k naj-
krajšiemu obdobiu v roku a tak oslá-
viť narodenie Božieho syna.
**Prežite požehnané, šťastné a ve-
selé Vianoce v kruhu svojich naj-
bližších, plné lásky, úcty, pokoja,
nádeje a zdravia.**

Gabriel Müller
starosta obce

OBEC INFORMUJE

■ Komunitný sociálny pracovník, otvorenie Klubu dôchodcov

Naša obec sa koncom minulého roka zapojila do projektu „Rozvoj komunitnej sociálnej práce“, ktorý realizovala nezisková organizácia EuroKONZULT. Na základe úspešnosti projektu mohla táto organizácia prijať do pracovného pomeru a tiež na základe splnenia presne požadovaných kritérií /napr. ukončené stredoškolské vzdelanie, dlhodobá nezamestnanosť a iné/ pani Tímeu Gedeónovú ako komunitnú sociálnu pracovníčku pre našu obec. **Projekt bol financovaný z prostriedkov Európskeho sociálneho fondu.** Čiže mzda pracovníčky nebola hradená z finančných prostriedkov obecného úradu, ale prostredníctvom Fondu sociálneho rozvoja.

Obec zriadila komunitné pracovisko v priestoroch zdravotného strediska. Jednou z úloh bolo poskytovať základné sociálne poradenstvo hlavne pre obyvateľov, ktorí sú v hmotnej núdzi, sociálne slabší a nezamestnaní.

Veľmi náročnú prácu odvieďla komunitná

sociálna pracovníčka pri príprave rómskych detí k začleňovaniu a integrovaniu do komunity. V mesiaci júl soc. pracovníčka zorganizovala pre lepšiu informovanosť občanov odbornú prednášku o zavedení novej Euromeny. Taktiež boli organizované rôzne rekvalifikačné kurzy, ktoré sa žiaľ pre slabý záujem občanov konali len v malom rozsahu. Veľmi veľký podiel má aj pri príprave, otvorení a sprevádzkovaní miestnosti Klubu dôchodcov, kde osobne oslovovala uvedenú vekovú skupinu občanov. Táto miestnosť sa nachádza v budove zdravotného strediska a je k dispozícii dôchodcom dvakrát týždenne, v pondelok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod.

Naša obec podala 30.6.2008 projekt „Rozvoj terénnych sociálnych prác v obci“ na ktorý nadväzuje na projekt komunitnej sociálnej práce.

Práve v čase písania tohto článku sa rozhodovalo o tom, či bude tento projekt pre obec schválený alebo nie. V prípade úspešnosti by nadväzoval na projekt komunitnej sociálnej práce s rozšírením možností pomoci aj pre starších občanov.

Red.

■ Využívanie fondov EU

Obec Štós v rámci regionálnej spolupráce Združenia miest a obcí Rudohorie spolupracuje s neziskovou organizáciou EuroKONZULT Slovakia, n. o. pri príprave a vypracovaní rôznych druhov verejnoprospešných projektov. Pre obdobie rokov 2007 – 2013 bola naša obec zaradená do skupiny tzv. „Kohéznych pólů rastu“. Musíme však bohužiaľ konštatovať, že čerpanie z fondov pre obce sa nevyvíja tak, ako to bolo deklarované na začiatku obdobia 2007-2013. Za roky 2007, 2008 bolo vládou vydaných len málo výziev, do ktorých sa obce mohli zapojiť. Navyše neustále sú menené podmienky pri predkladaní žiadostí. Do niektorých výziev (podávaní projektov) sa obec nemohla vôbec zapojiť, hoci máme pripravené technické projekty. Ide o kanalizáciu a cesty v bočných uliciach. Tu sú

nastavené kritériá v neprospech malých obcí, ako napr.:

- predpísaný počet obyvateľov (do roku 2010 môžu v tomto prípade podávať projekty so žiadosťami iba obce nad 10000 obyvateľov a od roku 2010 obce nad 2000 obyvateľov)

V súčasnosti obec pripravila a podala niekoľko rozvojových projektov:

- 1.) **Rozvoj terénnych sociálnych prác v obci Štós** (Fond sociálneho rozvoja)
- 2.) **Obecné kompostovisko** (Environmentálny fond)
- 3.) **Skvalitnenie prostredia v obci Štós**, doplnenie nových lavičiek a odpadkových košov (Program obnovy dediny, Environmentálny fond)
- 4.) **Estetizácia verejných priestranstiev**

v obci Štós, revitalizácia štyroch lokalít obce – Lipová alej, autobusová zastávka, Plocha pri horných blokoch a Cintorín – vstupná časť. (EKOPOLIS, Zelené oázy 2009)

Aj do budúcnosti sa obec Štós bude v rámci možností a predpísaných kritérií naďalej zapájať do aktuálnych výziev v prospech svojich obyvateľov.

Starosta obce

Vianočné posedenie dôchodcov

Komunitná soc. pracovníčka pri aktivitách s rómskymi deťmi

Nádherný masív Tupého vrchu vo farbách jesene

OBEC INFORMUJE

■ Aktivačná činnosť v našej obci

Aktivačná činnosť v našej obci prebiehala v roku 2008 na základe dodatku č. 1 k Dohode č. 46/52/2008/ŠR od 7.1.2008 do 31.5.2008, ďalej na základe Dohody č. 318/52/2008/ŠR od 15.5.2008 do 31.10.2008 a následne na základe dodatku č. 2 k tejto Dohode od 1.11.2008 do 30.4.2009.

Uvedené dohody boli uzatvorené medzi Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Košiciach a obcou Štós. Na začiatku roka bolo do aktivačných prác zaradených, na základe zmluvy, celkom 14 uchádzačov s povinnosťou odpracovať za určenú odplatu 15 a neskôr 20 hodín týždenne. Počet uchádzačov nám z počtu 14, ku koncu roka 2008 klesol na 8 a to z rôznych dôvodov: zaradenie do pracovného pomeru, úmrtie, dobrovoľné ukončenie. K ukončeniu z dôvodu porušenia zmluvy nedošlo. Priamy dozor nad nimi má určený koordinátor, ktorého riadi prednosta OcÚ vrátane

administratívnych záležitostí. Náplňou práce týchto uchádzačov o zamestnanie je celoročná starostlivosť o údržbu verejných priestranstiev v obci, údržba zelene, upratovacie práce, drobné stavebné práce, starostlivosť o komunálny odpad a likvidácia divokých skládok v obci.

Prostredníctvom týchto pracovníkov sme tohto roku zrealizovali aj:

- osadenie brán a oplotenie zadnej časti cintorína
- kanalizačná prípojka a vodovodná prípojka Grunt
- spevnené plochy pre smetné bedne
- oprava mostov a výstavba odrážok
- prístrešky, lavičky a studničky v obci a v blízkosti turistických ciest

Aj keď sa nedá finančný prínos tejto činnosti priamo vyjadriť, pre obec je to užitočná a osočná činnosť, ktorá by nás stála nemalé finančné prostriedky v prípade dodávateľskej činnosti.

Opravený most s novou kaskádou

Podmytá a spadnutá časť oporného múra mosta pod hornými bytovkami

Obnova obecných mostov

Pevne veríme, že dochádza aj k naplneniu cieľa tejto činnosti a to je zamestnanosť občanov v hmotnej núdzi, zlepšenie ich finančnej situácie a životných podmienok a udržanie, respektíve vytváranie ich pracovných návykov. Napriek drobným problémom si myslíme, že aktivačná činnosť v obci sa stretla s pochopením občanov i uchádzačov, väčšina z nich si túto prácu začala vážiť a majú záujem túto činnosť vykonávať i naďalej.

Prednosta OcÚ

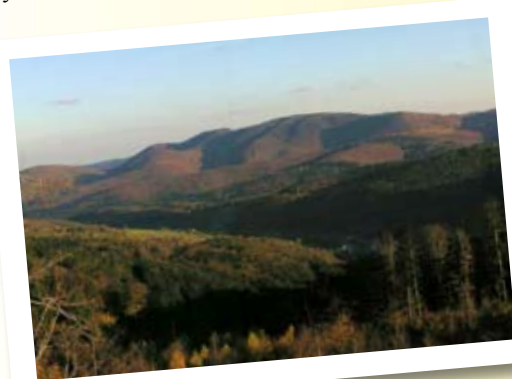
■ „LES“ – jeho súčasnosť i budúcnosť

Les má v živote našej obce významné postavenie. Jeho význam nespočíva iba v jeho vlastnej výrobnej činnosti, ale aj v jeho ostatných funkciách, ktoré buď priamo, alebo nepriamo pôsobia na človeka i jeho život. Lesné hospodárstvo je jedno z najstarších hospodárstiev vôbec a dodnes sa neustále vyvíja, pretože hospodárenie so živým spoločenstvom je veľmi zložitá. Les je našim najstarším obnoviteľným materiálnym zdrojom, zdrojom energie a najlepšou voľbou pre 21. storočie. Preto bol vládou SR vypracovaný Akčný plán /AP/ národného lesníckeho programu SR na roky 2009-2013. Pri realizácii AP sa predpokladá využitie prostriedkov z Programu rozvoja vidieka, zo štátnej podpory lesníctva, rezortu pôdohospodárstva i z vlastných zdrojov lesov. Som presvedčený, že časť týchto možností sa nám podarí využiť aj v prospech našich lesov. Zároveň však musím podotknúť na neúmerné časové i pracovné požiadavky pri vypracúvaní a predkladaní žiadostí k týmto projektom.

Teraz chcem spomenúť lesy vo vlastníctve obce Štós. V úvodnom čísle Štóskeho novin už bolo napísané, že obecné lesy sa nachádzajú v pohorí Volovských vrchov o výmere 2770ha. Hospodári sa tu podľa platných predpisov a lesného hospodárskeho plánu, ktorého 10 ročné obdobie platnosti končí v roku 2010. To, že sa postupuje podľa predpísaných noriem a platného LHP potvrdila kontrola z Krajského lesného úradu v súčasnosti s Obvodným lesným úradom, vykonaná v dňoch 8.7. až 11.7.2008.

Na základe LHP je možné vyťažiť cca 15000m³ dreva ročne. Táto skutočnosť ovplyvňuje celý technologický výrobný proces. Osobitosťou lesov na Slovensku je, že na malej ploche sú veľmi rôznorodé prírodné podmienky a rozličné typy lesov. Ani naše lesy nie sú výnimkou. Hospodárime na nich od nadmorskej výšky 400 po 1061 m.n.m. a to v lesoch hospodárskych, ochranných a v lesoch osobitného určenia. Na hospodárenie v lesoch však v poslednom období, prakticky od začiatku tohto roku začali negatívne vplývať tieto skutočnosti:

- konflikty medzi „ekológiou a ekonomikou“,
- negatívny vývoj cien a situácia s drevom v Európe i vo svete,
- prebytok kalamitného dreva z veterných smrští Kyrril, Emma a Paula,
- americká hypotekárna a stavebná kríza, ktorá spôsobuje ďalší prebytok dreva,
- zníženie konkurencieschopnosti menších nešťatných subjektov z hľadiska tvorby cien a predaja dreva.

OBEC INFORMUJE

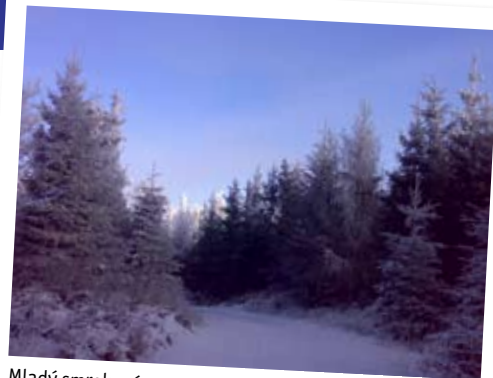
Z týchto vážnych dôvodov je podľa odborných lešnických zdrojov odhad, že táto kríza potrvá zhruba dva roky. Bohužiaľ sa kríza dotkla aj nás a nemôžeme sa jej vyhnúť.

Musíme prehodnotiť všetky zdroje a rezervy, prijať opatrenia na zmiernenie a prekonanie

súčasnnej nepriaznivej situácie na trhu s drevom.

Na záver chcem zdôrazniť, že považujem za potrebné reálne informovať o vplyvoch súčasnej krízy na situáciu a možnosti hospodárenia v našich obecných lesoch.

Správca obecných lesov

Mladý smrekový porast na severnej hranici obecných lesov

■ Obecná knižnica

V roku 1968 ako čerstvej absolventke strednej školy mi okrem pracovného miesta v tunajšej MŠ bola ponúknutá aj mimopracovná činnosť a to miesto vedúcej knižnice. Nakoľko knihy som čítala od detstva veľmi rada a bola som aj zapísaná ako členka knižnice, tak som sa tejto ponuke veľmi potešila.

Knižnica za 40 rokov viackrát zmenila svoje pôsobisko a z ľudovej knižnice sa stala knižnica obecná. Záujem o čítanie však veľmi ovplyvnili videokazety, DVD nosiče a počítače, čím sa počet čitateľov stále menil a zmenšoval najmä zo strany detí a mládeže. V školách sa v určitom období povinné čítanie zmenilo na ľubovoľné čítanie a ponúknutá im bola menej kvalitná literatúra. V našej obecnej knižnici je dostatok kníh, počnúc od detskej literatúry, krásnej literatúry, náučných kníh, detektívok, diel svetoznámych autorov, ďalej nemecká, ruská a maďarská literatúra až po súčasných autorov, ktorí sú u čitateľov veľmi obľúbení.

Pravidelne rastie knižný fond zásluhou OÚ Štós a čitateľov, ktorí darom prispievajú na nákup novej literatúry. Tohto roku bolo zakúpených už 70 kníh. V súčasnosti je v knižnici vedených 55 stálych čitateľov, knižný fond je 4050 ks kníh, ročne sa vypožičiava 1500 kníh a časopisov. Knižnica je otvorená 2x v týždni a to v stredu a v sobotu. K zvýšeniu záujmu o čítanie najmä detskej literatúry knižnica spolupracuje aj s tunajšou MŠ, ZŠ a DD. Deti spoločne navštevujú knižnicu, kde sú poučení o tom, načo nám slúži knižnica.

Pretože je cena kníh v obchodoch v porovnaní so zárobkami tunajších obyvateľov vysoká, ľudia si menej kníh kupujú, ale viacej vypožičiavajú o čom svedčí vyšší počet vypožičaných kníh z našej knižnice. Touto cestou pozývam do knižnice občanov, ale aj deti a mládež, ktorí u nás už dlho, alebo ešte vôbec neboli. Príďte sa pozrieť, určite si niečo vyberiete, čo Vás zaujme. Verím, že za spolupráce OÚ Štós a dobrej vôle čitateľov bude naša Obecná knižnica dlho slúžiť všetkým obyvateľom našej obce.

*Mária Kaiserová
vedúca OK*

■ Modernizácia kuchyne ZŠ, kanalizácia

Budova našej základnej školy patrí k starým budovám v obci. Nový náter strechy a oprava fasády bola vykonaná v roku 2005. Počas tohtoročných prázdnin sa uskutočnila výmena rozvodov kanalizačného potrubia i rozvodu pitnej vody v kuchyni. Oba rozvody boli staré, vodovodné trubky mali už len minimálny prietok a kanalizáciu bolo nutné ustavične prečisťovať, pretože sa neustále upchávala a zapáchala, čo bolo nepripustné aj z hygienických predpisov. Zároveň sa uskutočnila modernizácia kuchyne ZŠ, ktorá v súčasnosti spĺňa požiadavky a normy, ktoré pravidelne kontrolujú pracovníčky ÚRVZ. Paradoxom bolo, že ZŠ nebola doteraz pripojená na obecnú kanalizáciu. Pri pripájaní sa museli vykonať náročné výkopové práce, prakticky

Rekonštrukcia kuchyne ZŠ

Kuchyňa po rekonštrukcii

■ Hrobové miesta

Vážení občania, podľa § 663 až 684 Občianskeho zákonníka a zákona č. 470/2005 Z.z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov je potrebné **uzatvoriť s Obcou Štós zmluvu o nájme hrobového miesta**. Zmluvu treba uzatvoriť na každé hrobové miesto, bez ohľadu na to, či je nájomné (miesto na cintoríne) zaplatené. Zmluva sa uzatvára na dobu 20 rokov. Ak ste doposiaľ s prevádzkovateľom pohrebiska – Obcou Štós neuzatvorili zmluvu o nájme, žiadame Vás, aby ste tak urobili v čo najkratšom čase. V budúcom roku začneme postupne s rušením všetkých hrobových miest, na ktoré neboli uzatvorené zmluvy o nájme.

Poplatok za jedno hrobové miesto na dobu 20 rokov:

.....	600,- Sk/19,92 Euro
detský hrob	300,- Sk/ 9,96 Euro
dvoj hrobové miesto	1200,- Sk/39,83 Euro
urnové hrobové miesto	600,- Sk/19,92 Euro

OcÚ

OBEC INFORMUJE

sa rozkopal celý školský dvor. Vykopané kanalizačné ryhy sa použili aj pre potrubie dažďovej vody a tak obrovské kvantum vody, ktorá nemala kam zo školského dvora otekať, teraz v potrubí odteká do potoka. Tým sa určite zmenší vlhkosť základov a múrov budovy a odstránia sa obrovské mláky pri hlavnom vstupe do školy. Okrem týchto prác sa v stupnej chodbe školy miesto gumolitu uložila dlažba. Tiež bola vymenená podlaha a kompletne opravené omietky v riaditeľni. Finančné prostriedky na tieto rozsiahle opravy a práce boli hradené z rozpočtu základnej školy.

*Ing. Ľuboslava Pačaiová
riaditeľka ZŠ*

Krúžok informatiky

V školskom roku 2003/2004 sa Základná škola v Štôse zapojila do Projektu Infovek Slovensko, ktorého cieľom bolo vybudovať vo všetkých stredných a základných školách na Slovensku (cca 3300 škôl) internetovo-multimediálne učebne spojené s internetom. V rámci tohto projektu získala škola 6 počítačov

s príslušenstvom. Aby sa naplnil cieľ projektu, začal v školskom roku 2004/2005 na ZŠ v Štôse svoju činnosť krúžok informatiky. Účelom krúžku je zoznámiť žiakov s počítačom a nebáť sa s ním pracovať. Deti získavajú základy práce s počítačom, čo je v dnešnej dobe nevyhnutné a potrebné. Je tu možnosť využívať internet, ktorý je zdrojom veľkého množstva informácií. Keďže nie všetci žiaci majú domácnosť vybavenú

Pripájanie ZŠ na obecnú kanalizáciu

počítačom, s nadšením uvítali možnosť pracovať v tomto krúžku. Získavajú tak potrebné zručnosti, majú možnosť zabaviť sa a tak efektívne využiť svoj voľný čas.

*Mikuláš Šoltis
ved. krúžku*

KULTURNO SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Množstvo návštevníkov na Dni obce

Športovo-zábavné súťaže detí

Deň obce

Ani sme sa nenazdali že prešiel rok a opäť sme si sadli ku plánovaniu a organizovaniu už V. ročníka Dňa obce. V poslednom období sa najväčším problémom, ktorí bohužiaľ nevieme eliminovať, stáva počasie a určenie toho „správneho“ dátumu. Tohtoročné leto bolo obzvlášť nestále. Niekedy jemný, inokedy zase silný dážď bol na poriadku každý druhý deň. Nakoniec sme určili termín na 2. augusta a urobili sme dobre, pretože v sobotu týždeň pred a týždeň po akcii poriadne pršalo. Sme radi, že sa Deň obce stal už takmer samozrejmosťou pre našich občanov, ba dokonca i pre hostí a návštevníkov z okolitých obcí. Oni sami hodnotia túto našu slávnosť, program i prostredie ako jedno z najlepších v našom regióne. K zvýšeniu úrovne poskytovania stravovacích služieb prispel tohto roku

obrovský stánok s občerstvením, ktorý sponzorsky zabezpečila spoločnosť Serenity park s.r.o. Zaujímavé, hlavne pre deti, bolo vystúpenie skupiny ARAMIS s predvedením skutočného šermiarskeho umenia spojeného s dobovou strelbou. Víťazmi najpopulárnejšej súťaže v pílení dreva o Pohár starostu obce sa stali D. Raáb a B. Orlický. Staršia mládež, no i dospelí vysoko ocenili profesionálne vystúpenie tanečnej skupiny UNOSTAR. Vynikajúcim hlasom a spevom sa predstavila mladá speváčka Brigítka, ktorá k nám na vystúpenie prišla až z Nitry. O tanečnú zábavu sa postarala hudobná skupina MY THE WAY. Myslím si však, že nie je cieľom doniesť do Štôsu čo najlepšie a najdrahšie umelecké skupiny, ale zorganizovať raz

Večerná romantika

v roku podujatie prístupné a vhodné v prvom rade pre našich ľudí a občanov každej vekovej skupiny. Podľa Vašich kladných ohlasov sa nám to zatiaľ darí a to je pre nás rozhodujúce i motivujúce do ďalšieho ročníka.

Starosta obce

KULTURNO SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

Najstarší účastníci Dňa obce manželia Johann a Hildegarda Bröstlovi

Marco Orlický pri preberaní ceny za súťaž v streľbe

Jediný zmiešaný pár súrodenci Eibenovi pri súťaži v pílení

■ Svieca nádeje

Dňa 5.10.2008 sa uskutočnila ekumenická slávnosť pri ktorej bola uvedená do života „SVIECA NÁDEJE“. Starostove pozvanie prijali za rímskokatolícku cirkev pán dekan J. Sokolský z Vyšného Medzeva, ktorý bol otcom biskupom poverený ho zastupovať, duchovní M. Porvazník z Medzeva, J. Budzák z Rudníka a v tom čase domáci kňaz R. Jablonovský. Prítomný bol aj pán vikár Kostolný, ktorý bol zhodou okolností na liečení v Kúpeľoch Štós. Za evanjelickú cirkev a.v. sa slávnosti zúčastnili senior J. Hruška, konsenior D. Havrila a slúžiaci farár v Štose O. Kolarovský. Slávnosť sa začala sprievodom za doprovodu dychovej hudby od obecného úradu na cintorín.

Tu starosta pozdravil a privítal duchovných a kňazov, ctených hostí, pani primátorku mesta Medzev, starostu z Vyšného Medzeva a všetkých ostatných prítomných. Po odznení piesne medzevského speváckeho zboru „CECILKY“ starosta odhalil SVIECU NÁDEJE a vysvetlil históriu, vznik diela a symboly, ktoré sú na svieci vyobrazené. Potom nasledovala ekumenická Bohoslužba a vysvätenie

Čelný pohľad na Sviecu nádeje

Sviece nádeje. Hlavné príhovory mali pán dekan Jozef Sokolský za rímskokatolícku cirkev a pán senior Ján Hruška za evanjelickú cirkev a. v. Veľmi pekným prejavom ekumenizmu bolo čítanie modlitieb stried-

avo raz kňazom RKC, raz kňazom ECAV. Svojimi vstupmi sa dobre dopĺňali spevokol a dychová hudba. V závere bolo požehnanie prítomných. Celá slávnosť bola na vysokej duchovnej a kultúrnej úrovni. Určite mala

Starosta pri príhovore a privítaní predstaviteľov rímskokatolíckej cirkvi a evanjelickej cirkvi a.v.

Časť účastníkov slávnosti

■ Vianočný koncert

Podľa už zaužívanej tradície aj minulého roku sa 25. decembra uskutočnil vianočný koncert dychovej hudby, kde boli prednesené vianočné skladby od svetoznámych autorov, štóske pastorále a ľudové koledy.

Tento koncert sa uskutočňuje na námestí pred miestnym parkom od roku 2003 a je spojený aj s občerstvením v podobe „starostovského grogu“. História a vznik tohto koncertu v r. 1982 bola opísaná v novembrovom čísle Štóske noviny 2006.

Je veľmi dobré a pekné, že sa občania počas vianočných sviatkov dokážu vzdať domáceho pohodlia pri televíznych obrazovkách a prídu si vypočuť pekné vianočné melódie „naživo“.

Aj tento rok Vás 25. decembra o 18.00 hod. srdečne pozývame na vianočný koncert a starostovský grog.

Red.

Tri „Mikulášky“ ktoré podávajú grog

Muzikanti takto Veľkonočný pondelok ešte nezažili

Veľká noc, či Vianoce ?

KULTURNO SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

väčšina prítomných z prežitého hodnotný a hlboký duchovný zážitok. Tvorcami celého diela sú rezbári Jozef Pekár mladší a starší z Moldavy nad Bodvou.

Im starosta ponúkol vytvorenie návrhu, ktoré bolo schválené Obecným zastupiteľstvom a potom aj praktické vyhotovenie diela. Plameň vykukol z desiatich kovových častí umelecký kováč Jozef Kalmar z Jasova. Vo vnútri plameňa je umiestnené solárne svetlo, ktoré sa počas dňa nabíja a za tmy svieti. Teraz dovoľte krátke vysvetlenie vyobrazených symbolov na Svieci nádeje.

Na spodnej časti sú skaly. Skala predstavuje Ježiša Krista ako kameň, na ktorej spočíva spasenie, ako základ života kresťana. Zo skál vystupuje kríž, na ktorom je ukrižovaný Kristus. Pre kresťanov znamením Božej lásky voči človeku. Potom sú písmená gréckej abecedy Alfa i Omega. Značia Prvý a Posledný, Počiatok i Koniec. V ľavej spodnej časti je vyryté ANNO DOMINI MMVIII – roku pána 2008. V hornej časti je skratka IHS z latinského Iesus, Homenum, Salvator, čo značí Ježiš Spasiteľ ľudí. Zo zadnej strany sviečky je vyobrazený evanjelický symbol, biela ruža, ktorá znázorňuje Boží pokoj, radosť a útechu. V jej strede sa nachádza srdce s krížom,

čo znázorňuje, že viera v ukrižovaného Krista je v centre života kresťana. Vo vrchnej časti je kríž. Kríž je najtypickejším symbolom kresťanstva, symbol nádeje a spasenia. Na samom vrchu sviečky je plameň. Z plameňa vyžaruje svetlo. Svetlo je všeobecne symbolom niečoho kladného, pozitívneho, symbolom života a nádeje. Z tohto základu je odvodený aj názov diela – SVIEČA NÁDEJE. Kresťanom pripomína, že ani cintorín nemusí byť miestom beznádeje, zúfalstva, ale nádeje na vzkriesenie.

Okrem duchovného rozmeru má sviečka aj rozmer pragmatický a vecný i pre ľudí, ktorí nie sú vo vieru presvedčení. Dôkazom toho je sviatok pamiatky zosnulých, keď ľudia kladú sviečky na hroby svojich zosnulých príbuzných z úcty voči nim a na ich pamiatku. Táto sviečka je určená pre všetkých, pre veriacich i neveriacich, pre živých i mŕtvych, pre útechu a nádej. Nech nesie toto posolstvo čo najdlhšie pre nás všetkých i pre tých, čo po nás ešte prídu.

Finančné prostriedky poskytol darca výlučne na vytvorenie tohto diela, čiže z rozpočtu obce na tento účel neboli čerpané finančné prostriedky.

Starosta obce

■ Netradičná Veľká noc

Veľkonočné sviatky sú pre kresťanov symbolom umučenia Ježiša Krista a zároveň radosťou z Jeho zmŕtvychvstania.

Všeobecne sú spájané s ukončením zimy, príchodom jari a skutočnosťou, že sa príroda po zimnom spánku opäť začína prebúdzat'. Tohtoročná Veľká noc, hoci pripadla podľa kalendára na veľmi včasný dátum, nám však skôr pripomínala Vianoce. Ráno na Veľkonočný pondelok sa spustila chumelica, akú si veru v taký čas nepamätajú ani najstarší občania našej obce. Ťažkého, mokrého snehu napadlo toľko, že sa obecné cesty museli pluhovať. Je pravdou, že za dva dni bolo „po snehu“, ale musíme uznať, že to bol veľký rozmar prírody a my sme sa tomu chliac či nechliac museli podriaďovať.

Red

ŠPORT

Malí aj veľkí hokejisti na klzisku v ZŠ

Stolný tenis

V jarných mesiacoch obecný úrad zabezpečil celkovú opravu omietok, úpravu a vymaľovanie priestorov bývalého agitačného strediska, ktoré neboli využívané. Z prostriedkov obce bol kúpený stolnotenisový stôl a **do užívania bola daná miestnosť záujemcom o športové vyžitie, stolný tenis. Tak sa po dlhom čase umožňuje mládeži a samozrejme nielen jej, využívať dlhé zimné večery na zmysluplnú športovú činnosť.**

V týchto priestoroch sa konal 7. júna 2008 **II. ročník Memoriálu J. Orlického** v stolnom tenise. Turnaja sa zúčastnilo 18 pretekárov. Veľmi pekné duely odohrali nielen starší pretekári, ale aj žiaci ukázali kus stolnotenisového kumštu. Zaujímavými a hodnotnými cenami boli ocenení prví traja v kategórii mužov a kategórii juniorov. Víťazom sa i tento rok stal Ing. Pavol Gots, pred Güntherom Rothom a Tomášom Jastrabom. Tešíme sa už na ďalší ročník, kde s radosťou privítame záujemkyne o kategóriu žien.

Red.

Lyžovanie

Z dôvodu, že zima bola opäť skúpa na sneh sa nemohli na lyžiarskom vleku na Šíkmej stráni uskutočniť tradičné preteky v slalome o Pohár starostu obce. Aj napriek tomu sa 16. februára tohto roku podarilo zorganizovať lyžiarske preteky o **Majstra Štósu na Polnerovej lúke**. Počasie bolo veľmi mrazivé a veterné, ale všetci účastníci i pretekári to statočne znášali. **Kategóriu mužov** vyhral Patrik Göbl, pred bratom Romanom Göblom a Michalom Eibenom. **V kategórii mužov nad 35 rokov** bolo nasledovné poradie: 1. Stanislav Zimmermann, 2. Ing. Vladimír Müller, 3. Dušan Krajňák. Víťazmi ďalších kategórií boli za **ženy** Dagmar Eibenová, za **juniorov** Gabriel Müller ml., za **starších žiakov** Tomáš Mackaľ a za **prípravku** Marco Orlický a Barborka Balogová. Na pretekoch štartovalo 18 pretekárov, celkový počet účastníkov bol 42. **Víťazom putovného pohára o Majstra Štósu pre rok 2008 sa stal Patrik Göbl.**

Uznanie a vďaka si zaslúžia M. Kristiánová, M. Slavkovská, manželia Šestákoví, J. Linn a iné doteraz nespomínané osoby, ktoré sa starajú o prípravu jedinečnej špeciality a to praženice, ktorá sa nerobí nikde inde lepšie ako na Polnerovej lúke.

Red.

Hlavný rozhodca R. Kočíš, časomiera D. Halecký a riaditeľ pretekov Ing. F. Bernáth na cieľovej čiare

Pretekári na štarte

Prví traja po vyhlásení výsledkov

Spoločný záber s väčšinou pretekárov

ŠPORT

■ Hámornický polmaratón

Hámornický polmaratón Medzev - Štós - Medzev, ktorý už piaty rok pomáha spoluorganizovať naša obec, sa uskutočnil 12. júla tohto roku. Bežci sa tentokrát museli vysporiadať nielen s dĺžkou trate, ale aj s pálivým slnečným a veľmi horúcim počasím.

Preto im padlo vhod niekoľko osviežovacích miest pozdĺž trate, kde sa na pretekárov striekala voda. V cieľi si veľmi pochvaľovali kvalitu a súhrn na občerstvovacej stanici v Štóse. Pretekov sa zúčastnilo celkovo 55 pretekárov z toho 5 žien. **V hlavnej kategórii zvíťazil časom 1:15:41 Imrich Pástor** z Obalu Servis Košice, pred oddeľovým kolegom Jozefom Urbanom /1:16:32/ a tretím Vladislavom Lipovským /1:20:21/ zo Strážskeho.

V kategórii žien zvíťazila Danica Božoová zo Svitú časom 1:48:22, druhá v poradí bola Libuša Eštuová /1:50:29/ z Košíc a tretia skončila Mária Kleinová /1:55:08/ z Dobšinej.

V kategórii mužov nad 70 rokov, ktorí súťažili na trati dlhej 10 km, musíme zagratulovať a vysloviť úctu 73 ročnému víťazovi **Danielovi Paškovi** z Tatrakonu Poprad za čas /0:47:54/, druhému v cieľi 81 ročnému Vincentovi Vargovi z Barce /0:54:28/ i tretiemu 72 ročnému Jánovi Kohútovi /0:57:25/ z Košíc. Dôkazom, že sa polmaratónu zúčastňujú aj

najlepší slovenskí bežci je šieste miesto Imricha Pástora na MMM v Košiciach, ktorí týmto miestom skončil najlepšie spomedzi reprezentantov Slovenskej republiky.

Spštením a oživením tohtoročných pretekov bola súťaž cestných korčuliarov „IN LINE“, ktorej sa zúčastnili aj dvaja začínajúci štóski korčuliari Kevin Gedeon a Gabriel Müller ml. a napriek obvyčajnej výstroji a prvému absolvovanému polmaratónu dosiahli veľmi slušné časy, no nemohli sa merať s trénuvanými oddielovými pretekármi a reprezentantmi slovenskej republiky, ktorí išli naozaj veľmi rýchlo a prvý dosiahol pre nás laikov neuveriteľný čas na trati dlhej 21 km a to 37 min. a 24 sek.

Red.

Korčuliari boli takí rýchli, že nám ukázali už len chrbát

Hlavná kategória, prvý zľava víťaz Imrich Pástor

Štart polmaratónu v Medzeve

SPOLOČENSKÉ ZDRUŽENIA

■ Dobrovoľný hasičský zbor

S radosťou môžeme konštatovať, že tohto roku nemuseli občani hasiči ani v jednom prípade v katastri našej obce zasahovať pri likvidácii požiaru. Je to náhoda, alebo pomohlo na jar daždivé počasie, ktoré zabránilo horeniu suchej trávy? V každom prípade je to veľmi dobre. Ušetrili sa tak pohonné hmoty, požiarne technika a čo je najcennejšie - príroda, živočíchy a ľudské zdravie. Členovia DHZ sa pravidelne stretávajú na ranných nedeľňajších cvičeniach, udržiavajú požiarnu techniku i svoje zručnosti, aby v prípade potreby mohli zasiahnuť čo najskôr a ochrániť tak majetok i zdravie ľudí. Tak, ako to bolo v júni tohto roku pri požiari bytovky v Medzeve, kde naši hasiči pomáhali pri likvidácii požiaru. V našej obci hasiči tohto roku zasahovali po privalovom daždi, keď sa upchali potočné rúry poniže rodinného domu Stramových a odtokový kanál pre dažďovú vodu na námestí. Týmto ďakujeme hasičom za ich záslužnú činnosť a prajeme im čo najmenej „ostrých zásahov“, pri ktorých by museli svoje zručnosti využívať naplno.

Red.

Práce pri odstraňovaní potočných rúr

Koryto potoka naplnené do maximálnej výšky

SPOLOČENSKÉ ZDRUŽENIA

■ Dychová hudba

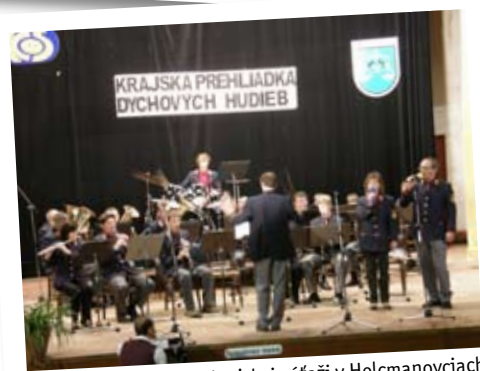
Týmto článkom chceme občanom ozrejiť niekoľko vecí, ktoré sa vyskytujú pri dianí a fungovaní dychovky. My sme sa s touto skutočnosťou vysporiadali a vnímame to ako súčasť života a dnešnej doby. Mnoho domácich občanov berie vystúpenia dychovky na rôznych spoločenských akciách úplne samozrejme. Keď k nám však zavítajú cudzí ľudia, pritom veľakrát ide o vzdelaných a rozhladených ľudí, nevedia vynachváliť, ako veľmi sa im páči účinkovanie dychovky trebárs na „obyčajnom“ pohrebe. To isté sa nám stáva, keď účinkujeme v iných obciach, ktoré vôbec nemajú dychovú hudbu, hoci majú trojnásobný počet obyvateľov. Pritom otvorene priznávame, že v dychovke to nejde stále jednoducho. Často sa musíme obetovať, aby sme sa zišli na nácvikoch a skúškach. Ďalej máme personálne problémy. Počas pracovných dní sa nás niekedy na akcii s ťažkosťami zide 10 - 12 členov. Začiatkom tohto roku musel pre chorobu ukončiť svoje 32 ročné veľmi úspešné vedenie dychového súboru kapelník Peter Hartmann. Za všetok muzikantský kumšt, ktorý nás naučil, za lásku k hudbe a za všetky po nociach napísané partitúry, mu nesmierne ďakujeme. Bol a ešte stále to je pre nás ťažký úder. Len vďaka silnému a hudobne vyspelému kolektívu dychovka naďalej žije a hrá. Hrá aj napriek týmto vlastným i celospoločenským problémom. Paradoxom je, že tento rok bol pre nás ťažký, ale zároveň úspešný.

Dňa 3. mája sme boli reprezentovať Košický samosprávny kraj v Poľskej republike, v meste Krosno, kde sa konali medzinárodné preteky v lietaní na vzdušných balónoch. Počas celého leta sme účinkovali v Kúpeľoch Štós a na oslavách v okolitých obciach. **Najväčší úspech počas posledných rokov sme dosiahli 11. októbra 2008 na krajskej súťaži malých dychových hudieb v Helcmanovciach.** V silnej konkurencii poloprofesionálnych dychoviek nám odborná porota udelila pre nás vynikajúce strieborné pásmo. Pre informáciu, dychovky ocenené zlatým pásmom postupujú na celoštátnu súťaž Pádívého Trenčín. K tomu úspechu musíme poďakovať Henrichovi Schreiberovi, ktorý nás na súťaž pripravil a viedol nás aj ako dirigent. Ostávame však nohami na zemi, raz ide krivka hore, potom zase dole. Chceli sme len povedať, že to všetko robíme z lásky k hudbe, pre naše potešenie a hlavne pre radosť a potešenie Vás občanov a všetkých ľudí, ktorí majú dychovú hudbu radi.

Členovia dychovej hudby

Reprezentovanie v Poľsku

Na krajskej súťaži v Helcmanovciach

■ Poľovníctvo – Občianske združenie Tupý vrch

Význam a úlohy poľovníctva prešli počas existencie ľudskej spoločnosti veľkými zmenami. Lov je starý ako ľudstvo samo. Bol totiž zdrojom obživy. Zmena lovu nastáva vo feudalizme, keď už nie je zdrojom obživy, ale mení sa na spoločenskú „vášnivú zábavu“. Poľovnícka vášeň nám zostala dodnes. No do popredia sa výrazne dostala legislatíva, zákonnosť, poľovnícka etika i úcta k prírode a zveri. Slovensko patrí medzi vyspelé poľovnícke štáty, kde sa venuje veľká pozornosť rozvoju poľovníctva prostredníctvom organizácií, ktorých zriaďovateľom je štát. Na základe týchto princípov funguje aj naše občianske združenie Tupý vrch. Poľovnícka činnosť v ňom je veľmi rozmanitá. Členovia nášho združenia sa pravidelne starajú o pridelené soliská, prípravu krmiva pre zver, osiatie poličok pre zver, výrobu krmelcov i posedov a v neposlednom rade aj o odborný selektívny odstrel

povolených druhov poľovnej zveri. Združenie sa pravidelne zúčastňuje na okresnej prehliadke poľovných trofejí. Život v združení funguje tak ako by mal, k spokojnosti jeho členov. Občianske združenie sa dožije čochvíľu tretieho výročia svojho vzniku, ktorý vôbec nebol ľahký a jednoduchý. Všetkým, ktorí sa o vznik združenia pričínili a umožnili pokračovať ľudovej tradícii poľovníctva v Štóse patrí vďaka.

Veríme, že združeniu sa bude dariť i v budúcnosti nielen v náš prospech, ale aj v prospech obce.

„Lesu a lovu
zdar!“

Správna rada
OZ Tupý vrch

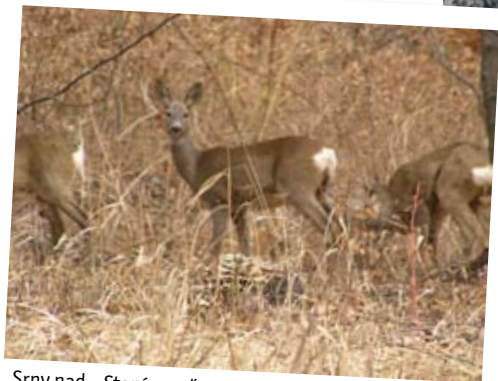
Členovia správnej rady
na hodnotiacej schôdzi OZ

Aj takéto srnce sú v našom revíry

Nádherná inovät
na Wlaszlovitsovej lúke

Srny nad „Starým poľom“

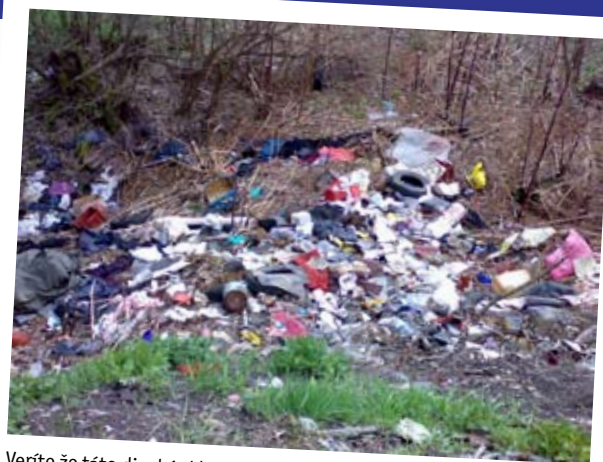
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

■ Komunálny odpad – separovaný zber

Od marca tohto roku zväža v našej obci komunálny odpad spoločnosť AVE – V.O.D.S odpadové hospodárstvo, a.s. Košice. Tak isto nám zväža aj separovaný zber. Je presne stanovený kalendár vývozu komunálneho odpadu, ktorý sa dodržiava, aj keď vývozný deň padne na sviatok. Vývoz separovaného zberu nie je presne určený na konkrétne dni, ale na určené týždne. Tu musíme kriticky poznamenať, že spoločnosť AVE nedodržiava stále tieto stanovené týždne. Najmä počas leta a väčších sviatkov sa naplnia kontajnery na plasty rýchlejšie ako inokedy. Obec to rieši preložením PET fliaš do veľkých náhradných vriec.

Je chvályhodné, že veľa občanov si už zvyklo separovať odpad. Asi najpodctivejšie to vykonávajú starší občania, ktorí vzorne hádzu sklenené fľaše do kontajneru na sklo, fľaše z umelej hmoty do kontajneru na plasty a papier do kontajneru na papier. Je však stále dosť takých, ktorí to nevykonávajú dostatočne dobre. A sú aj takí, ktorí to robia úplne zle. **Týmto vyzývame občanov, aby sa v záujme krajšieho prostredia a zníženia množstva komunálneho odpadu pokúsili o lepšie triedenie a separovanie odpadu. Dalej dbajme na zatváranie príklopov na kontajneroch!** Plníme si povinnosti pri uhrádzaní poplatkov za komunálny odpad! Tak ako civilizovaní ľudia v civilizovanej krajine. Je to v nás, v ľuďoch. Nebuďme ľahostajní a leniví! Keď mám kartónovú škatuľu, tak ju nehodím vedľa kontajnera, ale ju pekne roztrhnem, alebo rozrežem na ploché kusy, ktoré potom môžem vhodiť do kontajnera! Len to musím chcieť a nečakať, že to za mňa urobí obec, alebo občania v aktívnej činnosti. **Dôležité je aj stláčanie PET fliaš dokopy a následné uzatvorenie vrchnákom. Takýchto fliaš sa potom zmestí do kontajnera minimálne raz toľko.** Je jednoduché poukazovať na to, ako pekne a čisto majú v krajinách na západ od nás. Tam si však poriadok robia sami ľudia. A dokonca si aj pozametajú pred vlastným domom a v zime si z chodníkov pred domom odpracujú sneh. Aj u nás sa nájdú výnimky, ktorým patrí za to všetka česť, väčšina to však nevykonáva. Škoda. Musíme sa opäť naučiť poupratovať pred „vlastným prahom“. Tak, ako to robili naši rodičia a starí rodičia. Ak to nebudeme robiť my, Európska únia nám s tým veru nepomôže.

Starosta obce

Veríte že táto divoká skládka bola v našom katastrí?

Nie je krajší pohľad na rozkvitnuté azalky v parku?

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Jubilanti nad 70 rokov

Úctivo upozorňujeme občanov, že v tejto rubrike z priestorových a etických dôvodov uverejňujeme občanov s okružným jubileom od 70 rokov.

Juliana Šoltésová	70 r.	Elena Kuhnová	80 r.
Matilda Zvirinská	70 r.	Anna Schwartzová	85 r.
Mária Slavkovská	80 r.	Júlia Maďarová	80 r.
Vladimír Kutlík	80 r.	Leontína Semanová	80 r.
Mária Müllerová	70 r.	Michal Strama	80 r.
Milan Mihók	70 r.	Vlasta Gajdošová	80 r.
Mária Dreisigová	70 r.	Hilda Bröstlová	85 r.

Všetkým jubilantom prajeme všetko najlepšie, veľa zdravia, šťastia a spokojnosti.

Diamantová svadba

Dňa 9.10. 2008 uplynulo 60 rokov od vtedy, čo si povedali svoje áno manželja Mária a Imrich Neumannovi. Oslávili tak nádherné výročie sobáša – diamantovú svadbu. Diamantovej svadby je dožičené dožiť sa vskutku len mála manželským párom. Oslávencom prišla zablahoželať celá široko rozvetvená rodina, deti s rodinami, vnuci a vnučky. Jubilantov za všetkých bozkávala pravnučka Magdaléna - Mária. K množstvu gratulácii a prianí všetkého najlepšieho sa pripája aj obecný úrad.

OcÚ

Výročie skončenia I. svetovej vojny

Tohto roku uplynulo už 90 rokov od skončenia I. svetovej vojny (1914 – 1918). Mladá generácia, možno ani stredná nevie, že deväti vojaci - občania našej obce položili životy na cudzích frontoch a doteraz nie je známe, kde sú pochovaní. Na ich pamiatku je v rímskokatolíckom kostole v pravom, v súčasnosti nepoužívanom vchode, umiestnená pamätná tabuľa s menami padlých. Približne do roku 1975 sa na pamiatku zosnulých zapalovali pri tejto tabuli sviečky. Aj keď sme týchto vojakov osobne nepoznali, padli za našu obec a prináleží im patričná úcta. Česť ich pamiatke!

GM

Úmrtia

Život je krásny. Má svoj začiatok aj koniec. Začiatok nového života víta celá rodina, priatelia a známi. Všetci sa tešia. Z konca sa neteší nikto. Bohužiaľ tento koniec postihol v tomto roku týchto našich spoluobčanov:

1. Paula	Raábová	9.1.2008	76 rokov
2. Margita	Kristiánová	3.2.2008	86 rokov
3. Júlia	Jindrišková	8.2.2008	81 rokov
4. Tibor	Spišák	16.2.2008	77 rokov
5. Mikuláš	Hodermarský	22.2.2008	61 rokov
6. Alžbeta	Eibenová	19.4.2008	96 rokov
7. Ewald	Méder	2.5.2008	46 rokov
8. Ernestína	Illesová	24.6.2008	76 rokov
9. Rozália	Simonová	27.6.2008	78 rokov
10. Siegfried	Zavatzky	12.8.2008	78 rokov
11. Etela	Orlická	7.9.2008	82 rokov
12. Rudolf	Sorger	2.10.2008	65 rokov
13. Július	Eiben	5.12.2008	71 rokov

Nech odpočívajú v pokoji !

OcÚ

WEB STRÁNKA ŠTÓS-u

www.stos.sk